

Hugo a Sally se baví o čistém obratu

1. Stanovení výše čistého obratu

Ahoj Sally, řeším s klientem stanovení správné výše čistého obratu v souladu s novou definicí. Mohla bys mi poradit?

Jasně, o co jde?

Klient je holdingová společnost, která poskytuje úročené půjčky svým dceřiným společnostem a současně realizuje podíly na zisku z těchto dceřiných společností. S klientem řeším, co všechno by měl do čistého obratu zahrnout.

Hugo, jak jistě víš, nově od 1. 1. 2024 zahrnuje čistý obrat pouze výnosy z prodeje výrobků a zboží a z poskytování služeb. Pro účely určení čistého obratu se výnosy z prodeje výrobků a zboží a z poskytování služeb rozumí výnosy, na kterých je založen obchodní model účetní jednotky.

Novou definici čistého obratu znám, Sally. Klient zahrnul do čistého obratu úroky z půjček a realizované podíly na zisku. Nejsem jistý, jestli postupoval správně.

Předpokládám, že v tomto případě, je obchodní model zmíněného klienta založen zejména na poskytování úročených půjček dceřiným společnostem a na realizaci podílů na zisku z těchto dceřiných společností. Takže bych stanovení výše čistého obratu viděla stejně jako tvůj klient.

Ano, je to tak.

Pokud však bude mít účetní jednotka i další výnosy, které jsou nahodilé či mimořádné a takové, které neodpovídají jejímu obchodnímu modelu, tyto výnosy se do čistého obratu nezapočítávají.

Děkuji za vysvětlení, Sally.

V případě, že by si měl ještě u některého klienta nejistotu ohledně správné výše čistého obratu, doporučuji podívat se do důvodové zprávy k novele vyhlášky č. 500/2002 Sb., kde jsou uvedeny příklady výnosů vykazovaných mimo řádky tržeb, které ale u vybraných typů společností patří do jejich čistého obratu. Například u zemědělských podniků jsou to výnosy z klíčových dotací spjatých s jejich běžnou činností.

Díky za tip, Sally.

Hugo a Sally se baví o čistém obratu

2. Vykázání čistého obratu

Ahoj Sally, ještě s klientem řeším, jak má správně přistoupit k vykázání čistého obratu ve výkazu zisku a ztráty v souvislosti s novou definicí.

Co bys potřeboval vědět, Hugo?

Pokud jde o vykázání čistého obratu ve výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2024, tam je mi to jasné. Čistý obrat podle novelizované vyhlášky musí být k tomuto datu vykázán v souladu s novou definicí. Není mi ale jasné, jak má klient přistupovat k vykázání čistého obratu za srovnávací období, tj. k 31. 12. 2023?

Ze stanoviska MF ČR vyplývá, že považuje za nejlepší řešení čistý obrat za minulé účetní období ve výkazu zisku a ztráty neuvádět. Pro účely kategorizace účetní jednotky k 31. 12. 2023 je třeba postupovat podle původní definice čistého obratu. V případě, kdy by účetní jednotka provedla přepočet čistého obratu podle nové definice za srovnávací období a uvedla ho ve výkazu zisku a ztráty, mohlo by to být pro uživatele účetní výkazů matoucí.

Chápu. Je to třeba popsat v příloze v účetní závěrce?

Součástí metodik v rámci účetní závěrky by měl být i způsob stanovení čistého obratu. Současně by účetní jednotka měla v příloze popsat, že vzhledem k tomu, že úsilí vynaložené na stanovení obratu za rok 2023 podle nové metodiky není úměrné informačnímu efektu pro uživatele účetní závěrky, nedošlo k jeho přepočtu. Dále by měla účetní jednotka popsat, že čistý obrat pro účely kategorizace účetní jednotky za srovnávací období zůstal nezměněn a zveřejnit jeho výši.

A co když se klient rozhodne čistý obrat za srovnávací období podle nové definice přepočítat a zveřejnit v rámci přílohy případně v rámci výroční zprávy?

To samozřejmě může. Pak by měl uvést, že provedl přepočet čistého obratu za srovnávací období v souladu s novou definicí a zveřejnit jeho výši. Současně by měl uvést, že čistý obrat pro účely kategorizace účetní jednotky za srovnávací období zůstal nezměněn a rovněž jeho výši zveřejnit.

Díky za vysvětlení, Sally.

Marie Jandová (MaJa)
oddělení metodiky KA ČR

Hugo a Sally se baví o dorovnávací dani

1. Identifikace a vyhodnocení rizik souvisejících s dorovnávací daní

Ahoj Hugo, prošla jsem ty plány auditu u dvou klientů, co jsi mi v rámci průběžného monitoringu poslal.

Tak doufám, že jsi byla tentokrát spokojená, identifikaci a vyhodnocení rizik jsme se věnovali opravdu detailně a myslím, že naplánované postupy dobře na identifikovaná rizika reagují.

To s tebou musím souhlasit. Ale... Přemýšlel jsi v souvislosti s identifikací a vyhodnocením rizik o dorovnávacích daních? Společnost X je podle popisu členem velké nadnárodní skupiny (100% dceřinou společností), která, jak jsem se dívala do poslední konsolidované účetní závěrky, má obrát v posledních dvou obdobích hodně přes 750 mil EUR.

O dorovnávací dani jsem četl v newsletteru Auditor*. Tak jsem se klienta zeptal. Říkal, že to řeší skupina a že se jich to určitě netýká, protože mají vysokou efektivní daňovou sazbu.

To může být pravda, ale my jako auditoři si to musíme přece ověřit. Pokud je společnost poplatníkem dorovnávací daně, tak bychom měli identifikovat riziko materiální nesprávnosti týkající se úplnosti a správnosti vykázaných daní a také zveřejnění v příloze v účetní závěrce. Vzhledem k tomu, že je to komplexní problematika, detailní výpočet má řadu výjimek a úprav, je třeba pro jeho ověření zákonu o dorovnávacích daních dobře rozumět a v některých případech bude nutné zapojit i auditorova experta.

Můžeš mi prosím připomenout, co musí společnost zveřejnit?

Společnost X má povinnost zveřejnit informace o tom, že je poplatníkem dorovnávací daně, musí upravit popis účetní metody stanovení odložené daně o konstatování, že se dorovnávací daň do jejího výpočtu nezahrnuje, a dále uvést informaci, že náklad na dorovnávací daň je nulový.

*<https://auditor.kacr.cz/na-pomoc/dorovnavaci-dan-v-ucetnich-zaverkach-roku-2024/>

Hugo a Sally se baví o dorovnávací dani

2. Dorovnávací daně a společnost s pobídkami nebo ztrátou

Sally, a co když budu mít společnost, která má třeba investiční pobídky, neplatí žádné daně, a přitom je díky členství ve velké skupině poplatníkem dorovnávací daně? Tam platí, že automaticky bude doplácet dorovnávací daň tak, aby její efektivní daňová sazba byla 15 %?

Ne nutně, ale rozhodně se tím zvyšuje riziko, že jí může být alokován náklad na vnitrostátní dorovnávací daň. Nejprve je potřeba se podívat na celou jurisdikci, tzn. všechny členské entity skupiny v České republice. K tomu potřebujeme získat údaje od ostatních společností skupiny v České republice, a to nemusí být zrovna lehký úkol. Klíčová bude i spolupráce s vedením skupiny.

Tak to už je mi jasné, že nejspíš identifikuji riziko materiální nesprávnosti i pro úplnost a správnost dorovnávacích daní a pak naplánuji postupy, abych všechny potřebné informace získal a ověřil.

Souhlasím.

A co společnost, která je ve ztrátě?

To je podobné, opět je třeba nejprve řešit celou jurisdikci a až pak pokračovat dál. Zrovna oblast daňových ztrát a souvisejících odložených daní se řeší velice specificky. Je potřeba mít požadavky zákona dobře nastudované. A není to lehký úkol, zákon je velmi složitý.

-MCh-

Hugo a Sally se baví o dorovnávací daní

3. Zveřejnění u společnosti, která není poplatníkem dorovnávací daně

Sally, a ještě jedna věc. Co když mám společnost, která není poplatníkem dorovnávací daně. Musí být toto negativní konstatování uvedeno v příloze?

Zákon ani vyhláška to nevyžadují. Já osobně bych se na to dívala z pohledu významnosti informace pro uživatele účetní závěrky.

Jak to myslíš?

No, pokud třeba společnost není členem žádné skupiny a nemá pobočku v zahraničí, tak vůbec nehrozí, že by byla poplatníkem dorovnávací daně. Pak nemá smysl takovou negativní informaci uvádět.

Podobně to může být, pokud společnost je členem skupiny, ale konsolidované výnosy jsou výrazně nižší než 750 mil. EUR. A navíc pokud je efektivní daň společnosti výrazně vyšší než 15 %.

Ano, souhlasím. Za takových okolností taky není pravděpodobné, že by se uživatel mohl domnívat, že je společnost poplatníkem dorovnávací daně.

Ale v případě, že skupina jen těsně neplní kritéria velikosti výnosů, pak by se to negativní konstatování zveřejnit mělo.

To už by dávalo smysl, ideálně s nějakým vysvětlením.

Díky. Tak už mám ohledně dorovnávacích daní jasněji.

Martina Křížová Chámecká (MCh)
členka Výboru pro účetní výkaznictví KA ČR